

Türkiye'nin G7 Ülkelerine İthalat Ve İhracatının Karşılaştırmalı Analizi

Comparative Analysis Of Turkey's Import And Export To G7 Countries Between 2015-2020

Fikret YAMAN¹ Hilal ERDOĞAN²

¹ Doç. Dr. Afyon Kocatepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü / Uluslararası Ticaret Anabilim Dalı, Afyonkarahisar, Türkiye (Corresponding Author)

² Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, Afyonkarahisar, Türkiye

ÖZET

İthalat ve ihracat ülke ekonomilerine yön veren kavramlardır. Bir ülkenin dış ülkelerden alımı olarak adlandırılan ithalat ve dış ülkeye satımı olarak adlandırılan ihracat kavramları ödemeler dengesi açısından bir ülkenin ekonomik gücünün göstergelerindedir. Türkiye, dünya üzerinde birçok ülke ile ihracat ve ithalata dayalı ilişkilerini yıllardan beri sürdürmektedir. G7 ülkeleri de Türkiye'nin ihracat ve ithalat ilişkilerinin olduğu ülkelerdir. Çalışmada G7 ülkeleri olan Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Birleşik Krallık, Fransa, Japonya, İtalya ve Kanada ile Türkiye'nin 2015-2020 yılları arasındaki ithalat ihracat ilişkisi incelenmiş ve bu doğrultuda Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri yorumlanmıştır. Belirtilen tarih aralığında Türkiye G7 ülkeleri içerisinde en fazla ihracatı Almanya'ya yapmıştır. İthalat açısından bakıldığında da belirtilen yıllar arasında Türkiye'nin ithalat yaptığı G7 ülkeleri içinde Almanya ilk sırada yer almıştır. Çalışmada ayrıca G7 ülkelerine yapılan ihracatın ve G7 ülkelerinden yapılan ithalatın 2015-2020 yılları arasında genel ihracat ve genel ithalat içerisindeki oranına da yer verilmiştir. Çalışmanın sonuç bölümünde ülkemizin ihracatının ithalatı karşılama oranlarına yer verilmiş ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İthalat, İhracat, Türkiye, G7 ülkeleri.

ABSTRACT

Import and export are concepts that give direction to the economies of countries. The concepts of import, which is called a country's purchase from foreign countries, and export, which is called its sale to a foreign country, are indicators of a country's economic power in terms of the balance of payments. Turkey has been maintaining its export and import-based relations with many countries around the world for years. G7 countries are also countries with which Turkey has export and import relations. In the study, the import-export relationship of the United States of America, Germany, the United Kingdom, France, Japan, Italy, and Canada as G7 countries and Turkey between 2015 - 2020 was examined, and the data of the Turkish Statistical Institute (TUIK) were interpreted accordingly. Within the specified date range, Turkey made the most exports to Germany among the G7 countries. From the point of view of imports, among the G7 countries from which Turkey made imports in the specified years, Germany ranked first. In the study, the ratio of exports to G7 countries and imports from G7 countries within general exports and general imports between 2015-2020 was also included. In the conclusion part of the study, the ratios of our country's exports to imports were included and suggestions were presented.

Key words: Import, Export, Turkey, G7.

1. GİRİŞ

Türkiye gerek bulunduğu coğrafi konum gerekse ürün çeşitliliğinin olması nedeniyle birçok ülke ile ticari ilişkilerini yıllardan beri devam ettirmektedir. Ülkemiz hem yeraltı hem de yer üstü zenginlikleri ile dünyada neredeyse her türlü ürünü üretebilen bir ülkedir. Bu nedenle Türkiye'nin tüm dünya ülkeleri ile olduğu gibi G7 ülkeleri olarak adlandırılan Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Almanya, Fransa, İtalya, Birleşik Krallık, Japonya ve Kanada ile de ihracat ve ithalat ilişkileri bulunmaktadır.

Çalışmada literatür olarak ithalat ve ihracat kavramları açıklanmış, G7 ülkeleri ve bundan önceki yapılan çalışmalar hakkında bilgiler verilmiştir. Araştırma kısmında ise Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından internet sitesinde yayınlanan ihracat ve ithalat verilerinden G7 ülkelerine ait olan ihracat ve ithalat rakamları alınmış, tablo haline getirilmiş ve yorumlanmıştır. Ayrıca Türkiye'nin G7 ülkelerine olan ihracatı ve G7 ülkelerinden olan ithalatının Türkiye'nin genel ihracat ve ithalatı içerisindeki oranına da araştırmanın uygulama bölümünde yer verilmiştir.

2. İTHALAT ve İHRACAT KAVRAMLARI

Dış ticaret tüm dünyada, bir ülkenin ekonomik kalkınmasının en önemli belirleyicisi olarak kabul edilmektedir. Dış ticaretin düzenli olarak büyümesi için gerekli ortamı sağlamak, düzenlemek ve oluşturmak amacıyla ülkeler çeşitli kanunları yürürlüğe koymuştur. Bir ülkenin dış ticareti, döviz çıkışı ve girişi ile sonuçlanan mal ve hizmetlerin içe ve dışa doğru hareketinden oluşur (Gopal,2008:2). Bu hareketler ihracat ve ithalat hareketleridir.

Günümüzde ülkelerin az ya da çok dışa açık ekonomik yapılarının olduğu görülmektedir. Bu ekonomik yapılarda ihracat ve ithalat, gelişim ve büyüme için temel taşlardır. Bir ülkenin üretmiş olduğu ürünleri başka ülkelere satması ihracat olarak tanımlanmaktadır. İhracat dış satım olarak da bilinmektedir. Bir ülkenin başka bir ülkeden ürünler satın alması da ithalat olarak adlandırılmaktadır. İthalat dış alım olarak bilinmektedir (İzgi ve Yılmaz, 2018:55).

Döviz kurlarının en önemli belirleyicilerinden biri ithalat ve ihracat oranlarıdır. Uluslararası ölçekte faaliyet gösteren işletmeler döviz kurunun yanında devalüasyonu da hesaba katmalıdır. Çünkü devalüasyon ihracatın artmasını sağlayan bir etkidir (Tapşın ve Karabulut, 2013:193).

1980’li yıllardan önce ülkemizde büyüme politikası, ithal ikamesine dayalı olarak uygulanırken, 1980 yılından sonra ise ihracata yönelik olarak uygulanmıştır. Yani,1950 ve 2000’li yıllar arasında Türkiye’nin iki farklı büyüme politikası uyguladığı görülmektedir (Çamurdan, 2013:186).

Türkiye ihracata yönelik sanayileşme stratejisini benimsediği için ülkemizde ihracatın artırılması önem arz etmektedir. Yıllar içerisinde Türkiye’nin dış ticaret açığı dinamik bir süreç izlerken, ihracatı arttırmak için de bir takım teşvik ve tedbir politikaları uygulanmaya devam etmektedir. Bu nedenle; ülkemizin ihracatının ithalata bağımlı olması bir tartışma konusu olmaktadır (Yıldırım ve Kesikoğlu, 2012: 137).

Eğer bir ülkenin ihraç malı içerisindeki ithal malı oranı yüksekse, o ülkenin ara mamul, teknoloji, beşeri sermaye ve yatırım malları açısından sıkıntılı olduğu söylenebilir. Eğer bir ülke ara mamul, hammadde ve beşeri sermayeyi ithal ederek ihracatını artırıp ekonomik anlamda büyüyorsa, o ülke ithalata dayalı olarak bir ekonomik büyüme içerisindeki. Bu gibi ülkelerde ihracatı arttırmak ve ekonomik anlamda büyüebilmek için ithalata ihtiyaç vardır. Bu nedenle ithalat ve ihracat işlemleri bir zincirin iki halkası gibidir (Akbaş ve Şentürk, 2013:195).

İhracat, karşılaştırmalı üstünlüklere göre kaynakların dağılımını, kapasitenin daha yüksek kullanımını, ölçek ekonomilerini, teknolojik anlamda gelişimini ve yönetim anlayışının etkinliğini teşvik ederek ekonomik anlamda büyümeyi pozitif olarak etkiler (Tuncer, 2002: 90).

İşletmeler ihracat ile aşağıdaki fırsatları yakalayabilmektedir (Ciğerim ve Arıcı, 2021: 3):

- ✓ Satışların ve karlılığın artması,
- ✓ Dünya pazarından pay alabilmek,
- ✓ İç pazara olan bağımlılığı azaltmak,
- ✓ Pazardaki dalgalanmalara karşı dengeli olabilmek,
- ✓ Üretim fazlasını eritmek,
- ✓ Rekabet açısından güçlü duruma gelmek,
- ✓ İstihdam oluşturmak,
- ✓ Gelişen teknolojiyi takip edebilmek,
- ✓ Marka bilinirliğini sağlamak ve arttırmak,
- ✓ Uluslararası iş kültürü deneyimine sahip olmak.

İhracatın ülke ekonomisi açısından yararları ise şunlardır (Aktaş, 2009:35-36):

- ✓ Rekabeti artırır,
- ✓ Verimliliği artırır,
- ✓ Yeni teknolojilerin elde edilmesi ve yayılması sayesinde ekonomik büyüme oranına katkı sağlar,
- ✓ Ülke içerisinde ve dışarısında ihracat yapan firma için avantajlar oluşturur,
- ✓ Rekabet avantajlarından yararlanma olanağı sunar,
- ✓ İç pazarı dar olan ülkelerin ekonomilerine ekonomik ölçekte üretim yapma imkanı sağlar,
- ✓ Döviz girdilerinde artış sağlayarak dış ödemelerdeki döviz baskısını azaltır.

Dışa dönük olarak üretim yapan işletmelerin dış girdiye olan bağımlılığı ve ihracat oranlarındaki ağırlığı; bir ülkenin gelişmişlik düzeyi, dış ticaret haddi, ithalat-ihracat rakamları ve ihracat-ithalat karşılama oranları gibi ülkenin ekonomik yapısı hakkında bilgi veren önemli göstergelerdir. Bu nedenle ülkelerin makroekonomik değişkenleri üzerinde dış ticarete yönelik olumlu ya da olumsuz değişimler etkilidir (İnançlı ve Konak, 2011: 344).

Vatandaşların, işletmelerin satın aldığı ya da başka bir ülkenin hükümeti tarafından satın alınan yabancı mal ve hizmetler ithalat olarak adlandırılmaktadır. Bir ülkenin ihraç ettiği ürünün fazla ürünü ithal etmesi durumunda dış ticaret açığı oluşmaktadır. Ülke ihracatından daha az ithalat yaparsa bu bir ticaret fazlasıdır. Bir ülkenin ticaret açığı vermesi durumunda ithalatı ödemek için diğer ülkelerden borç alma durumu ortaya çıkar. Bu da ülkelerin ekonomisi için olumsuzluk oluşturabilecek bir sürecin ilk aşamalarından biridir (<https://www.thebalance.com/imports-definition-examples-effect-on-economy-3305851>).

İthalatın yararları şunlardır (<https://www.iienstitu.com/blog/ihracat-ve-ithalat-nedir>):

- ✓ İşletmelerin kazançlarının marjlarını arttırır,
- ✓ Daha düşük fiyatlardan, daha kaliteli mallara imkan sunar,
- ✓ İşletmelere uluslararası ticaret anlaşmaları ile avantajlar sağlar,
- ✓ Yurtdışındaki pazarlara ulaşarak küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişmesi ve genişlemesine yardım eder,
- ✓ İşletmelerin piyasa değerini arttırmasına yardımcı olur.

3. G7 ÜLKELERİ ve LİTERATÜR TARAMASI

Yediler Grubu olarak adlandırılan G7; Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Birleşik Krallık ve ABD'den oluşan hükümetler arası bir kurumdur. Yasama organlarının başkanları ve Avrupa Birliği delegeleri genellikle ekonomik kriz, finansal yapı ve diğer önemli konular başta olmak üzere çeşitli küresel sorunlar hakkında görüşmek için yıllık olarak G7 zirvesinde bir araya gelirler. G7, 2018 yılından itibaren dünya üzerindeki net bolluğun %58'ine, dünya çapındaki ulusal çıktının %46'sından fazlasına ve dünya çapındaki gayri safi yurtiçi hasılanın %32'sinden fazlasına sahip olan ülkelerden oluşmaktadır. G7'nin işlevi sadece üye ülkelerin ekonomisini değil aynı zamanda küresel ekonomiyi de arttırmaktır (Gyamfi, Bein, Adedoyin ve Bekun, 2020:2)

G7 ülkeleri dünyanın önde gelen sanayileşmiş ülkeleridir. Dünyanın büyük global oyuncularını olarak, G7 ülkeleri, global çıktının üçte birini oluşturmaktadırlar (Doğan, Ghosh, Hoang and Chu, 2022: 1). G7 ülkeleri ekonomik kalkınma ve ekonomik işbirliği açısından dünya lideri olan ülkelerdir. G7 ülkelerinin para birimleri en aktif olarak işlem gören para birimleridir ve mevcut uluslararası para sisteminde merkezi roller oynamaktadırlar (Wan and He, 2021:1).G7 ülkelerini diğer ülkelerin oluşturmuş olduğu gruplardan ayıran temel özellik G7 ülkelerinin dünya ekonomisine hakim olmalarıdır. G7'nin ortaya çıkmasında iki önemli ekonomik gelişmenin etkisi vardır. 2. Dünya Savaşı sonrasında evrensel olarak yeni bir ekonomi yönetimi anlayışı ortaya koymayı amaçlayan ülkeler tarafından oluşturulan Bretton Woods oluşumundaki başarısızlık G7'nin ortaya çıkmasındaki ilk etkidir. 1973 yılındaki Arap-İsrail çatışması sonucundaki petrol krizi ise bu oluşumun kurulmasında rol oynayan ikinci etkidir (Konak, 2020: 237).

1975 yılından günümüze kadar olan süreçte dünyanın sanayileşmede zengin ve güçlü ülkeleri yılda bir kez olmak üzere ulusal ve uluslararası meseleleri görüşmek amacıyla bir araya gelmektedirler. Bu toplantıların ilki Fransa'da Rambouillet kentinde 1975 yılının kasım ayında gerçekleşmiştir. Fransa'da yapılan bu ilk toplantıya ev sahibi Fransa'nın yanında ABD, İngiltere, Japonya, Almanya ve İtalya katılmıştır. Bu katılımcılara G6 adı verilmiştir. 1976 yılında bu ülkelere Kanada da eklenmiş ve oluşum G7 adını almıştır. Oluşum 1989 zirvesi öncesinde SSCB ile görüşmelere başlamış bu 1991 yılından sonra Rusya Federasyonu ile dönem içerisindeki görüşmeler devam etmiş, Rusya'nın tam üyeliği ile G8 oluşturulmuştur (Altay, Tuğcu ve Topçu, 2011:12). G7, 1998 yılında Rusya'nın da katılımıyla birlikte G8 adını almıştır. Rusya 1998-2014 yılları arasında G8 ülkeleri içerisinde yer almasına rağmen Kırım'ı ilhak etmesi sonucunda üyeliği askıya alınmış ve bu nedenle oluşum tekrar G7 adı ile anılmaya devam etmiştir (<https://www.haberturk.com/g7-nedir-ne-zaman-kuruldu-g7-uyesi-ulkeler-hangileridir-2618911-ekonomi>).

Bu zamana kadar yapılan çalışmalar incelendiğinde Türkiye ve G7 ülkeleri arasındaki ihracat ve ithalatın karşılaştırmalı analizi ve Türkiye'nin genel ihracat ve ithalat rakamları içerisinde G7 ülkelerinin ihracat ve ithalat oranlarına yönelik bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmada sözü edilen rakam ve oranlara yer verilmiştir. Bu da çalışmanın özgünlüğünü ortaya koymaktadır. Türkiye ve G7 ülkeleri ile ilgili yazılan makalelerde yazarlar genellikle finansal ve ekonomik boyut üzerine odaklanmışlardır.

Kanat ve Öget (2018); yaptıkları çalışmada birim kök testleri ve eşbütünleşme analizlerini uygulamışlar, kullandıkları vektör hata düzeltme modeli ile değişkenler arasında uzun dönemli denge analizi yapmışlar ve Granger Nedensellik/Wald testi yardımıyla da kısa dönemli ilişkileri "Bitcoin ile Türkiye ve G7 Ülke Borsaları Arasındaki Uzun ve Kısa Dönemli İlişkilerin İncelenmesi" başlıklı makalelerinde incelemişlerdir.

Uğur ve Bingöl (2021) "Finansal Yakınsama Olgusu: Türkiye ile G7 Ülkeleri Arasında Finansal Yakınsamanın Analizi" başlıklı makalelerinde finansal yakınsamayı incelemek amacıyla Finansal Gelişme Endeksini kullanmışlar ve Almanya, Kanada, İtalya, Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve G7 Finansal gelişme Endeksi ile Türkiye Finansal gelişme Endeksi arasında finansal yakınsama olduğu, G7'nin diğer ülkeleri İngiltere ve Fransa arasında finansal yakınsama olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Ustalar ve Şanlısoy (2021) yılında yayınlanan "Covid-19 Krizi'nin Türkiye ve G7 Ülkelerinin Borsa Oynaklıkları Üzerindeki Etkisi" başlıklı çalışmalarında Egarch(1,1) modeli ile yaptıkları analiz sonucuna göre Fransa, Kanada, Japonya ve Türkiye'nin hisse senedi piyasalarının oynaklıklarının artmasında Covid-19 krizinin etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Yabancı yayınlarda ise daha çok G7 ülkelerinin enerji kaynakları ile ilgili yayınların olduğu görülmektedir.

4. ARAŞTIRMA HAKKINDA BİLGİLER

Araştırmada 2015-2020 yılları arasında Türkiye'nin G7 ülkelerini oluşturan Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Birleşik Krallık, Fransa, Japonya, İtalya ve Kanada ile olan ihracat ve ithalat verileri incelenmiştir. Veriler, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) internet sayfasından alınmıştır. Araştırmada ayrıca G7 ülkelerinin ihracat ve ithalat verilerinin Türkiye'nin genel ihracat ve ithalat verileri içerisindeki oranları hesaplanmış ve alt başlık içerisinde bu bilgilere de yer verilmiştir.

4.1. Veri Analizi

Tablo 1. Türkiye'nin G7 Ülkelerine 2015-2020 Yılları Arasındaki İhracat Verileri

TÜRKİYE'NİN G7 ÜLKELERİNE 2015-2020 YILLARI ARASINDAKİ İHRACAT VERİLERİ				
YIL	ABD	ALMANYA	BİRLEŞİK KRALLIK	FRANSA
2015	7.019.678	14.490.426	10.822.850	6.101.381
2016	7.262.306	15.164.954	11.961.673	6.309.389
2017	9.259.583	16.356.392	9.932.539	6.895.251
2018	9.072.756	17.353.443	11.473.927	7.655.340
2019	8.970.658	16.617.244	11.278.615	7.945.607
2020	10.182.966	15.978.698	11.235.582	7.195.168
YIL	JAPONYA	İTALYA	KANADA	
2015	341.112	7.152.827	718.124	
2016	359.198	7.857.667	778.817	
2017	416.370	8.787.949	1.099.777	
2018	493.790	10.047.453	1.338.675	
2019	502.851	9.753.018	985.966	
2020	441.242	8.082.560	1.005.387	

Tablodaki veriler 1000 ABD \$ türündendir.

Kaynak:<https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=dis-ticaret-104&dil=1>

Tablo 1'de Türkiye'nin 2015-2020 yılları arasında G7 ülkeleri olarak adlandırılan ABD, Almanya, Birleşik Krallık, Fransa, Japonya, İtalya ve Kanada'ya yapmış olduğu ihracat rakamları yer almaktadır. Türkiye'nin belirtilen tarihler arasında G7 ülkelerinden en çok Almanya'ya ihracat yaptığı görülmektedir. Türkiye Almanya'ya en fazla ihracatını 2018 yılında 17.353.443.000 \$ ile yapmıştır. Bu rakam 2015-2020 yılları arasında tüm G7 ülkeleri içerisinde en yüksek ihracat rakamıdır. 2015 yılında Türkiye sırasıyla 14.490.426.000 \$ ile en çok Almanya'ya, 10.822.850.000 \$ ile Birleşik Krallık'a, 7.152.827.000 \$ ile İtalya'ya, 7.019.678.000 \$ ile ABD'ye, 6.101.381.000 \$ ile Fransa'ya, 718.124.000 \$ ile Kanada'ya ve 341.112.000 \$ Japonya'ya ihracat yapmıştır. 2016 yılı ihracat verileri incelendiğinde Almanya 15.164.954.000 \$'lık rakamla yine en çok ihracat yaptığımız G7 ülkesi konumundadır. Almanya'yı sırasıyla 11.961.673.000 \$ ile Birleşik Krallık, 7.857.667.000\$ ile İtalya, 7.262.306.000 \$ ile ABD, 6.309.389.000 \$ ile Fransa, 778.817.000 \$ ile Kanada ve 359.198.000 \$ ile Japonya takip etmektedir. 2017 yılında Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı G7 ülkesi 16.356.392.000 \$ ile Almanya'dır. Almanya'yı 9.932.539.000 \$ ile Birleşik Krallık, 9.259.583.000 \$ ile ABD, 8.787.949.000 \$ ile İtalya, 6.895.251.000 \$ ile Fransa, 1.099.777.000 \$ ile Kanada ve 416.370.000 \$ ile Japonya takip etmektedir. 2018 yılında Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı G7 ülkesi 17.353.443.000 \$'lık ihracat ile Almanya'dır. Almanya'yı sırasıyla 11.473.927.000 \$ ile Birleşik Krallık, 10.047.453.000 \$ ile İtalya, 9.072.756.000 \$ ile ABD, 7.655.340.000 \$ ile Fransa, 1.338.675.000 \$ ile Kanada ve 493.790.000 \$ ile Japonya takip etmektedir. 2019 yılında G7 ülkeleri içerisinde en çok ihracat yaptığımız ülke 16.617.244.000 \$'lık ihracat ile yine Almanya olmuştur. Almanya'yı sırasıyla 11.278.615.000 \$ ile Birleşik Krallık, 9.753.018.000 \$ ile İtalya, 8.970.658.000 \$ ile ABD, 7.945.607.000 \$ ile Fransa, 985.966.000 \$ ile Kanada ve 502.851.000 \$ ile Japonya takip etmiştir. 2020 yılında da Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı G7 ülkesi değişmemiştir. Almanya 15.978.698.000 \$'lık ihracatla ilk sırada yer almıştır. 2020 yılında Türkiye'nin ihracat yaptığı diğer G7 ülkeleri sırasıyla 11.235.582.000 \$ ile Birleşik Krallık, 10.182.966.000 \$ ile ABD, 8.082.560.000 \$ ile İtalya, 7.195.168.000 \$ ile Fransa, 1.005.387.000 \$ ile Kanada ve 441.242.000 \$ ile Japonya'dır.

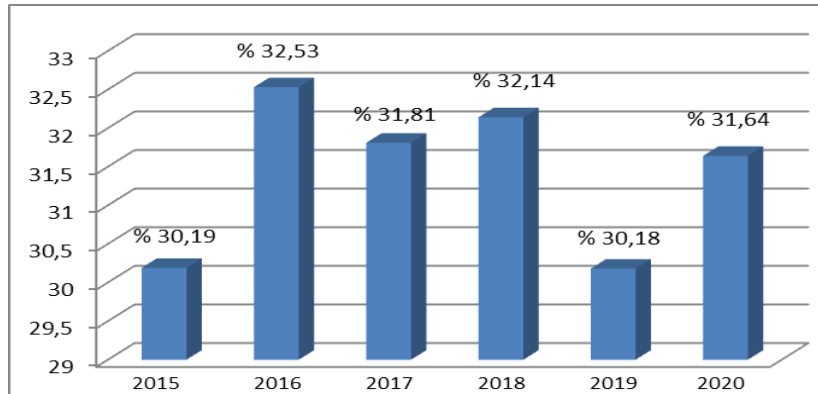
Tablo 2. 2015-2020 Yılları Arası Türkiye'nin G7 Ülkeleri ve Genel İhracat Toplamı ile Türkiye'den G7 ülkelerine Yapılan İhracatın Genel İhracata Oranı

YIL	G7 ÜLKELERİ İHRACAT TOPLAMI	GENEL İHRACAT TOPLAMI	G7 ÜLKELERİNE İHRACATIN GENEL İHRACATA ORANI
2015	45.588.221	150.982.114	30,19
2016	48.557.127	149.246.999	32,53
2017	52.331.907	164.494.619	31,81
2018	56.942.088	177.168.756	32,14
2019	54.566.631	180.832.722	30,18
2020	53.680.802	169.637.755	31,64

Kaynak:<https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=dis-ticaret-104&dil=1>

Tablo 2'de 2015-2020 yılları arasında Türkiye'nin G7 ülkelerine yapmış olduğu ihracat toplamı, Türkiye'nin genel ihracat toplamı ve G7 ülkelerine yapılan ihracatın genel ihracata oranı yer almaktadır. Yukarıda belirtilen internet adresinden alınan veriler tablolaştırılmış ve oranlanmıştır. 2015-2020 yılları arasında Türkiye'nin en çok ihracat

yaptığı yıl 180.832.722.000 \$ ile 2019 yılıdır. Türkiye tarafından G7 ülkelere en fazla ihracat yapılan yıl ise 56.942.088.000 \$ ile 2018 yılıdır. Türkiye G7 ülkelere 2015 yılında 45.588.221.000 \$, 2016 yılında 48.557.127.000 \$, 2017 yılında 52.331.907.000 \$, 2018 yılında 56.942.088.000 \$, 2019 yılında 54.566.631.000 \$ ve 2020 yılında ise 53.680.802.000 \$'lık ihracat yapmıştır. Türkiye'nin genel ihracat rakamları toplamı ise; 2015 yılında 150.982.114.000 \$, 2016 yılında 149.246.999.000 \$, 2017 yılında 164.494.619.000 \$, 2018 yılında 177.168.756.000 \$, 2019 yılında 180.832.722.000 \$ ve 2020 yılında 169.637.755.000 \$'dır.

Şekil 1. Türkiye'de G7 Ülkelerine İhracatın Genel İhracata Oranı

Şekilde Türkiye'nin G7 ülkelere yapmış olduğu ihracatın genel ihracata oranı yer almaktadır. G7 ülkelere yapılan ihracatın Türkiye'nin genel ihracatına oranı 2015 yılında % 30,19, 2016 yılında % 32,53, 2017 yılında % 31,81, 2018 yılında % 32,14, 2019 yılında % 30,18 ve 2020 yılında % 31,64'tür. G7 ülkelere yapılan ihracatın genel ihracata oranına bakıldığında ise en yüksek oran 2016 yılına aittir.

Tablo 3. Türkiye'nin G7 Ülkelerinden 2015-2020 Yılları Arasındaki İthalat Verileri

TÜRKİYE'NİN G7 ÜLKELERİNDEN 2015-2020 YILLARI ARASINDAKİ İTHALAT VERİLERİ				
YIL	ABD	ALMANYA	BİRLEŞİK KRALLIK	FRANSA
2015	11.603.111	22.735.874	5.792.390	7.983.110
2016	11.275.869	22.647.552	5.479.965	7.679.138
2017	12.288.503	22.281.369	6.806.375	8.425.089
2018	12.995.754	21.535.223	7.637.468	7.836.528
2019	11.847.373	19.280.399	5.638.296	6.760.064
2020	11.524.951	21.732.759	5.582.666	6.988.074
YIL	JAPONYA	İTALYA	KANADA	
2015	3.268.129	11.342.852	984.803	
2016	4.062.899	10.701.289	1.145.525	
2017	4.434.186	12.119.734	2.235.549	
2018	4.515.222	10.791.919	1.982.554	
2019	3.647.962	9.349.593	1.631.782	
2020	3.743.373	9.199.617	1.078.393	

Tablodaki veriler 1000 ABD \$ türündendir.

Kaynak: <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=dis-ticaret-104&dil=1>

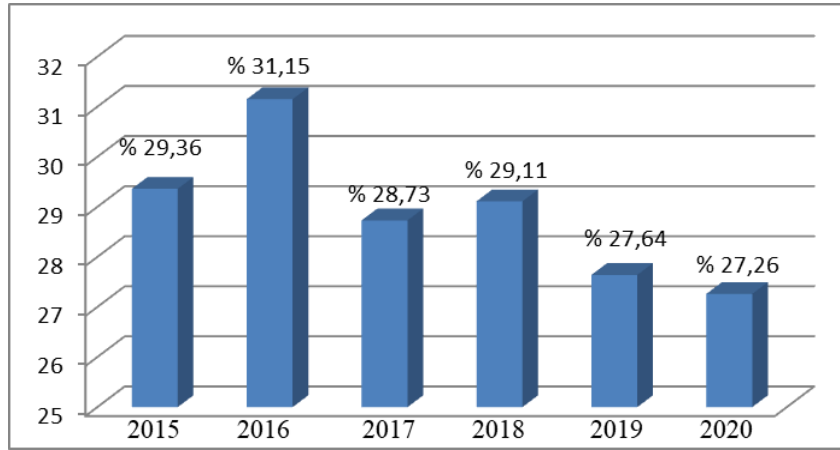
Tablo 3'de Türkiye'nin G7 ülkelerinden 2015-2020 yılları arasında yapmış olduğu ithalat verileri yer almaktadır. Yıllar itibarıyla bakıldığında; 2015 yılında Türkiye en fazla ithalatı 22.735.874.000 \$ ile Almanya'dan yapmıştır. Almanya'yı sırasıyla 11.603.111.000 \$ ile ABD, 11.342.852.000 \$ ile İtalya, 7.983.110.000 \$ ile Fransa, 5.792.390.000 \$, 5.792.390.000 \$ ile Birleşik Krallık, 3.268.129.000\$ ile Japonya ve 984.803.000 \$ ile Kanada takip etmektedir. 2016 yılında Almanya 22.647.552.000 \$ ile Türkiye'nin ithalat yaptığı G7 ülkeleri arasında ilk sırada yer almış, onu 11.275.869.000 \$ ile ABD, 10.701.289.000 \$ ile İtalya, 7.679.138.000 \$ ile Fransa, 5.479.965.000 \$ ile Birleşik Krallık, 4.062.899.000 \$ ile Japonya ve 1.145.525.000 \$ ile Kanada takip etmiştir. 2017 yılında Türkiye'nin G7 ülkelerinden ithalat rakamları sırasıyla, 22.281.369.000 \$ Almanya, 12.288.503.000 \$ ABD, 12.119.734.000 \$ İtalya, 8.425.089.000 \$ Fransa, 6.806.375.000 \$ Birleşik Krallık, 4.434.186.000 \$ Japonya ve 2.235.549.000 \$ Kanada şeklindedir. 2018 yılında ithalat rakamlarında Almanya 21.535.223.000 \$ ile ilk sırada yer almıştır. ABD 12.995.754.000 \$, 10.791.919.000 \$ İtalya, 7.836.528.000 \$ Fransa, 7.637.468.000 \$ Birleşik Krallık, 4.515.222.000 \$ Japonya ve 1.982.554.000 \$ Kanada şeklinde takip etmektedir. G7 ülkeleri içinde Türkiye'nin 2019 yılında en fazla ithalat yaptığı ülke 19.280.399.000 \$ ile Almanya'dır. Almanya'yı 11.847.373.000 \$ ile ABD, 9.349.593.000 \$ ile İtalya, 6.760.064.000 \$ ile Fransa, 5.638.296.000 \$ ile Birleşik Krallık, 3.647.962.000 \$ ile Japonya ve 1.631.782.000 \$ ile Kanada izlemiştir. Almanya 2020 yılında da 21.732.759.000 \$ ile ilk sırada yer almıştır. 11.524.951.000 \$ ile ABD ikinci sırada, 9.199.617.000 \$ ile İtalya üçüncü sıradadır. Bu ülkeleri sırasıyla, 6.988.074.000 \$ ile Fransa, 5.582.666.000 \$ ile Birleşik Krallık, 3.743.373.000 \$ ile Japonya ve 1.078.393.000 \$ ile Kanada takip etmektedir. Türkiye G7 ülkelerinden en yüksek ithalatı 2015 yılında 22.735.874.000 \$ ile Almanya'dan yapmıştır.

Tablo 4. 2015-2020 Yılları Arası Türkiye'nin G7 Ülkeleri ve Genel İthalat Toplamı ile Türkiye'den G7 ülkelerine Yapılan İthalatın Genel İthalata Oranı

YIL	G7 ÜLKELERİ İTHALAT TOPLAMI	GENEL İTHALAT TOPLAMI	G7 ÜLKELERİNE İTHALATIN GENEL İTHALATA ORANI
2015	62.726.451	213.619.211	29,36
2016	62.992.237	202.189.242	31,15
2017	68.590.805	238.715.128	28,73
2018	67.294.668	231.152.483	29,11
2019	58.155.469	210.345.203	27,64
2020	59.849.833	219.516.807	27,26

Kaynak: <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=dis-ticaret-104&dil=1>

Tablo 4'de 2015-2020 yılları arasında Türkiye'nin G7 ülkelerine yapmış olduğu ithalat toplamı, Türkiye'nin genel ithalat toplamı ve G7 ülkelerine yapılan ithalat genel ithalat oranı yer almaktadır. Yukarıda belirtilen internet adresinden alınan veriler tablolaştırılmış ve oranlanmıştır. 2015-2020 yılları arasında Türkiye'nin en çok ithalat yaptığı yıl 238.715.128.000 \$ ile 2017 yılıdır. Türkiye tarafından G7 ülkelerinden en fazla ithalat yapılan yıl ise 68.590.805.000 \$ ile 2017 yılıdır. Türkiye G7 ülkelerinden 2015 yılında 62.726.451.000 \$, 2016 yılında 62.992.237.000 \$, 2017 yılında 68.590.805.000 \$, 2018 yılında 67.294.668.000 \$, 2019 yılında 58.155.469.000 \$ ve 2020 yılında ise 59.849.833.000 \$'lık ithalat yapmıştır. Türkiye'nin genel ithalat rakamları toplamı ise; 2015 yılında 213.619.211.000 \$, 2016 yılında 202.189.242.000 \$, 2017 yılında 238.715.128.000 \$, 2018 yılında 231.152.483.000 \$, 2019 yılında 210.345.203.000 \$ ve 2020 yılında 219.516.807.000 \$'dır. Tabloda aynı zamanda Türkiye'nin G7 ülkelerine yapmış olduğu ithalatın genel ithalata oranı da yer almaktadır.

Şekil 2. Türkiye'den G7 Ülkelerine İthalatın Genel İthalata Oranı

Şekilde G7 ülkelerinden yapılan ithalatın Türkiye'nin genel ithalatına oranı yer almaktadır. Buna göre; G7 ülkelerinden yapılan ithalatın Türkiye'nin genel ithalatına oranı, 2015 yılında 29,36, 2016 yılında 31,15, 2017 yılında 28,73, 2018 yılında 29,11, 2019 yılında 27,64 ve 2020 yılında 27,26'dır. Türkiye'nin G7 ülkelerinden yaptığı ithalatın genel ithalat oranına bakıldığında en yüksek oranın 2016 yılına ait olduğu görülmektedir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmada Türkiye ile G7 olarak adlandırılan ABD, Almanya, Birleşik Krallık, İtalya, Fransa, Japonya ve Kanada arasında 2015-2020 yılları arasında gerçekleşen ihracat ve ithalat rakamları incelenmiş ve G7 ülkelerinin Türkiye'nin toplam ihracat ve ithalat içerisindeki oranına yer verilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre 2015-2020 yılları arasında Türkiye'nin ihracat ve ithalat ilişkisinin en fazla olduğu G7 ülkesi Almanya'dır. G7 ülkeleri içerisinde, Türkiye'nin belirtilen yıllar arasında en az ihracat yaptığı ülke Japonya, en az ithalat yaptığı ülke ise Kanada'dır.

Araştırmada elde edilen diğer bir sonuç 2015 yılından 2020 yılına kadar olan dönemde Türkiye'nin G7 ülkelerine ihracatının artış gösterdiği, ithalatında ise azalış olduğudur. 2020 yılında içinde bulunulan pandemi şartları dikkate alındığında ihracat ve ithalat rakamlarında değişimler olmuştur. Pandemi sürecinin uzaması ihtimali ve ilerleyen yıllarda da farklı salgın hastalıkların yaşanabileceği düşünülürse ithal ettiğimiz ürünlerin ülkemizde daha fazla üretiminin yapılması, ülkemiz açısından daha avantaj sağlayabilecek bir adım olarak önerilmektedir.

Türkiye'nin G7 ülkelerine ihracatının genel ihracatına oranları sırasıyla 2015 yılında 30,19, 2016 yılında 32,53, 2017 yılında 31,81, 2018 yılında 32,14, 2019 yılında 30,18 ve 2020 yılında 31,64'tür. Belirtilen yıllar arasında Türkiye'nin genel ihracatı içerisinde G7 ülkelerine olan ihracatının oranının ortalaması 31,41'dir. Türkiye'nin G7 ülkelerine ithalatının genel ithalatındaki oranları sırasıyla 2015 yılında 29,36, 2016 yılında 31,15, 2017 yılında 28,73, 2018 yılında 29,11, 2019 yılında 27,64 ve 2020 yılında 27,26'tür. Belirtilen yıllar arasında Türkiye'nin genel ithalatı içerisinde G7 ülkelerine olan ithalatının oranının ortalaması 28,87'dir. Bu rakamlar doğrultusunda 2015-2020 yılları arasında Türkiye'nin G7 ülkelerine olan ihracat ve ithalatı genel ihracat ve ithalatın yaklaşık üçte birini

oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen bir diğer sonuç ise; ülkemizin G7 ülkelerine ihracatı, G7 ülkelerinden ithalatına göre daha az olduğu ve G7 ülkelerine ihracatımızın, ithalatımızı karşılamadığıdır.

Bundan sonraki çalışmalarda araştırmacılara beşer yıllık süreçler halinde incelenen bu dönem ve gelecek beş yıllık dönem arasında karşılaştırmalar yapılması ve değişim varsa bunun ortaya konulması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Akbaş, Y.E. ve Şentürk, M. (2013). Türkiye'nin İthalat ve İhracat Bağımlılığı: Seçilmiş Ülke Örnekleri Üzerine Ampirik Bir Uygulama, *Ege Akademik Bakış*, 13(2), ss. 195-208.

Aktaş, C. (2009). Türkiye'nin İhracat, İthalat ve Ekonomik Büyüme Arasındaki Nedensellik Analizi, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(2) ss. 35-47.

Altay, B., Tuğcu, C.T. ve Topçu M. (2011). İşsizlik ve Enflasyon Oranları Arasındaki Nedensellik İlişkisi: G8 Ülkeleri Örneği, *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 13(2), ss.1-26.

Çiğirim, E. ve Arıcı, T. (2021). Türkiye'nin Öncü Sektörleri: Stratejik Sektörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Model Önerisi, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 42, ss.1-24.

Çamurdan, B. (2013). Türkiye'de 1999-2013 Dönemi İçin İhracat, İthalat ve Ekonomik Büyüme Arasındaki Nedensellik İlişkisi, *E-Journal of New World Sciences Academy*, 8, (4), ss.183-195.

Doğan, B., Ghosh, S., Hoang, D.P. and Chu, L.K. (2022). Are economic complexity and eco-innovation mutually exclusive to control energy demand and environmental quality in E7 and G7 countries?, *Technology in Society*, 68, pp.1-16.

Gopal, C.R. (2008). *Export-İmport Procedures Documentation and Logistics*, New Age International Ltd. Publishers, New Delhi.

Gyamfi, B.A., Bein, M.A., Adedoyin, F.F. and Bekun, F.V. (2021). To What Extent Are Pollutant Emission Intensified By International Tourist Arrivals? Starling Evidence From G7 Countries, *Environment, Development And Sustainability*, pp.1-22.

<https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=dis-ticaret-104&dil=1>, Erişim Tarihi: 20.11.2021.

<https://www.haberturk.com/g7-nedir-ne-zaman-kuruldu-g7-uyesi-ulkeler-hangileridir-2618911-ekonomi>, Erişim Tarihi: 27.01.2022.

<https://www.iienstitu.com/blog/ihracat-ve-ithalat-nedir>, Erişim Tarihi: 27.01.2022.

<https://www.thebalance.com/imports-definition-examples-effect-on-economy-3305851>, Erişim Tarihi: 27.01.2022.

İnançlı, S. ve Konak, A. (2011). Türkiye'de İhracatın İthalata Bağımlılığı: Otomotiv Sektörü, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 6(2), ss.343-362.

İzgi, B.B. ve Yılmaz H. (2018). Türkiye'de Ekonomik Büyüme, İhracat ve İthalat: Nedensellik İlişkisi (1992-2016), *İktisadi Yenilik Dergisi*, 5(2). ss. 54-74.

Kanat, E. ve Öget, E. (2018). Bitcoin ile Türkiye ve G7 Ülke Borsaları Arasındaki Uzun Ve Kısa Dönemli İlişkilerin İncelenmesi, *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(3), ss.601-614.

Konak, A. (2020). G-7 Ülkelerinde İhracatın Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkisi: Panel Nedensellik Analizi, *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(21), ss.232-251.

Tapşın, G. ve Karabulut, A.T. (2013). Reel Döviz Kuru, İthalat Ve İhracat Arasındaki Nedensellik İlişkisi: Türkiye Örneği, *Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi*, S. 26, ss. 190-205.

Tuncer, İ. (2002). Türkiye'de İhracat, İthalat ve Büyüme: Toda-Yamamoto Yöntemiyle Granger Nedensellik Analizleri (1980-2000), 9(9), ss.89-107.

Uğur, A. Ve Bingöl, N. (2021). Finansal Yakınsama Olgusu: Türkiye ile G7 Ülkeleri Arasında Finansal Yakınsamanın Analizi, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(37), ss.125-156.

Ustalar, A.S., Şanlısoy, S. (2021). "COVID-19 Krizi'nin Türkiye ve G7 Ülkelerinin Borsa Oynaklıkları Üzerindeki Etkisi", *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 16(2), ss.446 – 462.

Wan, Y. and He, S. (2021). Dynamic connectedness of currencies in G7 countries: A Bayesian time-varying approach, *Finance Research Letters*, 41, pp.1-9.

Yıldırım, E. ve Kesikoğlu, F. (2012). İthalat-İhracat-Döviz Kuru Bağımlılığı: Bootstrap ile Düzeltilmiş Nedensellik Testi Uygulaması, *Ege Akademik Bakış*, 12(2), ss. 137-148.